

# De Effectiviteit van Virtual Reality Exposure Therapie in Adolescenten met Sociale Angst - een Single Case Experimental Design

Gepubliceerd: 11-01-2024 Laatste bijgewerkt: 07-04-2024

Het primaire doel van deze studie is het evalueren van de effectiviteit van VR-exposure therapie (VRET) in het verminderen van angst en vermijding bij adolescenten met sociale angst. We verwachten dat, in vergelijking met de baseline en standaard...

|                             |                                |
|-----------------------------|--------------------------------|
| <b>Ethische beoordeling</b> | Goedgekeurd WMO                |
| <b>Status</b>               | Werving nog niet gestart       |
| <b>Type aandoening</b>      | Angststoornissen en -symptomen |
| <b>Onderzoekstype</b>       | Interventie onderzoek          |

## Samenvatting

### ID

NL-OMON56509

### Bron

ToetsingOnline

### Verkorte titel

Onderzoek doen naar VRET met behulp van SCED

### Aandoening

- Angststoornissen en -symptomen

### Synoniemen aandoening

Sociale angst; Sociale fobie

### Betreft onderzoek met

Mensen

### Ondersteuning

**Primaire sponsor:** Universiteit van Tilburg

**Overige ondersteuning:** Ministerie van OC&W, Family Supporters, Psylaris

## Onderzoeksproduct en/of interventie

**Trefwoord:** Exposure Therapie, Single Case Experimental Design (SCED), Sociale Angst, Virtual Reality (VR)

## Uitkomstmaten

### Primaire uitkomstmaten

Deelnemers vullen gedurende alle fasen van de behandeling dagelijks 3 tot 6 idiografische vragen in via een app op de telefoon. Deze vragen zullen bestaan uit de belangrijkste problemen en doelen van de deelnemer, en zullen gericht zijn op de 1) angstgevoelens/emotie, 2) cognities of negatieve verwachtingen en 3) vermijdingsgedrag of veiligheidsgedrag.

Ouders zullen ook dagelijks het gedrag van hun kind bijhouden. Aangezien deze metingen idiografisch zijn, zal het per deelnemer afhangen hoe de vragen worden gesteld en welke vragen worden opgenomen in het dagboek.

### Secundaire uitkomstmaten

Om de ervaringen van deelnemers te onderzoeken zal er op het einde van de studie een interview worden gehouden met alle deelnemers en ouders, om zo in kaart te brengen hoe ze VRET hebben ervaren, wat beter kon en wat al goed was. Dit interview zal semi-gestructureerd zijn en worden uitgevoerd door de onderzoekers.

## Toelichting onderzoek

### Achtergrond van het onderzoek

Sociale angststoornis (SAD) komt het meest voor in de adolescentie, met een prevalentie tussen 2,0% en 5,7% afhankelijk van de diagnostische criteria. De meeste sociaal angstige situaties die adolescenten meemaken, vinden plaats

binnen de schoolomgeving. Adolescenten met een hogere sociale angst hebben een grotere kans op slechter functioneren op school en lagere aspiraties voor hoger onderwijs. Het hebben van SAD is gerelateerd aan meer schoolweigering. De eerstelijnsbehandeling voor SAD is cognitieve gedragstherapie (CGT), meestal met een exposurecomponent, die effectief is gebleken bij het verminderen van sociale angstsymptomen. Het gebruik van virtual reality exposure therapie (VRET) kan helpen om het aantal uitvallers voor en tijdens de behandeling te verminderen, en biedt mogelijkheden voor meer exposure scenarios. Er is echter een gebrek aan studies bij adolescenten met SAD, of met angst in het algemeen, waarin VRET wordt beoordeeld als mogelijke behandelingsoptie. Het doel van de huidige studie is om te zien of VRET effectief is in het verminderen van sociale angst bij adolescenten.

## **Doel van het onderzoek**

Het primaire doel van deze studie is het evalueren van de effectiviteit van VR-exposure therapie (VRET) in het verminderen van angst en vermijding bij adolescenten met sociale angst. We verwachten dat, in vergelijking met de baseline en standaard behandelingsfasen, VRET angst en vermijdingsgedrag verder vermindert. Bovendien willen we onderzoeken welke veranderingen het eerst optreden en welke veranderingen zullen volgen met betrekking tot de verschillende modaliteiten (cognitief en gedrag) die de behandeling kan veranderen.

Het secundaire doel is om de ervaringen van de cliënten met VRET te onderzoeken door middel van een semi-gestructureerd interview.

## **Onderzoeksopzet**

Het onderzoek is een multiple baseline (MB) single case experimental design (SCED). De duratie van de baseline wordt willekeurig toegewezen aan de deelnemers.

## **Onderzoeksproduct en/of interventie**

Alle deelnemers zullen alle 5 fasen van de studieopzet volgen: Basislijn, Standaardbehandeling, VRET, Blootstelling in vivo en Follow-up. De VRET wordt in dit onderzoek vergeleken met de andere fasen van de studie, waarbij wordt gekeken naar het gemiddelde niveau en de trends van symptomen binnen een persoon. VRET bestaat uit het maken van een hiërarchie van angstige situaties voor de deelnemer en het selecteren van de juiste video's die passen binnen de individuele hiërarchie. Tijdens de therapiesessie oefenen deelnemers exposure in VR met deze video's, waarbij ze van minst naar meest angstige scenario gaan.

## **Inschatting van belasting en risico**

De belasting voor de deelnemers bestaat uit het invullen van een dagboek dat

ongeveer een minuut per dag in beslag neemt. Bovendien zal er aan het begin van elke fase een korte vragenlijst over sociale angst en vermijding worden ingevuld, wat ongeveer 10 tot 15 minuten duurt. Aangezien VRET al in de praktijk wordt gebruikt en effectief is gebleken bij volwassenen, verwachten we geen extra risico's bij deelname aan het onderzoek.

## Contactpersonen

### Publiek

Universiteit van Tilburg

Warandelaan 2  
Tilburg 5037 AB  
NL

### Wetenschappelijk

Universiteit van Tilburg

Warandelaan 2  
Tilburg 5037 AB  
NL

## Locaties

### Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

## Deelname eisen

### Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)  
Adolescenten (16-17 jaar)

### Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

1. Leeftijd 12 t/m 16 jaar
2. Zit momenteel op de middelbare school
3. Ervaart sociale angst op school
4. Goede beheersing van de Nederlandse taal

## Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

1. Epilepsie hebben
2. De jongere heeft een ernstige lichamelijke beperking, zoals doofheid of blindheid.
3. Een IQ<80 zoals geschat door de therapeut of gebaseerd op informatie in het klinisch dossier.
4. De aanwezigheid van symptomen die dringend behandeling nodig hebben (bijv. suïcidale intenties/handelingen, acute psychose).
5. Het starten van (nieuwe) psychotrope medicatie in de drie maanden voorafgaand aan de start van de studie of tijdens de studiekeerperiode.
6. VRET hebben ontvangen voor de start van het onderzoek.
7. Gelijktijdig met het onderzoek andere psychologische behandeling ondergaan (met uitzondering van alle behandelingen die in de onderzoeksopzet worden vermeld, zoals CGT en systeemtherapie).

## Onderzoeksopzet

### Opzet

**Type:** Interventie onderzoek

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Behandeling / therapie

### Deelname

Nederland

Status: Werving nog niet gestart

(Verwachte) startdatum: 01-01-2024

Aantal proefpersonen: 8

Type: Verwachte startdatum

## In onderzoek gebruikte producten en hulpmiddelen

Generieke naam: Virtual Reality Exposure Therapy (VRET)

Registratie: Geregistreerd voor gebruik zoals toegepast in onderzoek

## Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 11-01-2024

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Brabant (Tilburg)

## Registraties

### Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

### Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

## In overige registers

| Register | ID             |
|----------|----------------|
| CCMO     | NL85347.028.23 |